

РОЛЬ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ФОРМУВАННІ ТА РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ ДЛЯ ВІДБУДОВИ В УКРАЇНІ

Анотація

У статті розглядається роль закладів вищої освіти у формуванні та розвитку людського капіталу як фундаментального чинника економічного порядку, відбудови та сталого розвитку України в умовах економічної нестабільності та воєнної агресії. Аналізуються основні складові людського капіталу, зокрема знання, навички, природні здібності та мотивація, а також особливості сучасних підходів до його формування, зокрема дистанційне навчання на основі інформаційно-комунікаційних технологій. Наводяться практичні приклади інноваційних проєктів та міжнародної співпраці, на прикладі Київського політехнічного інституту імені Ігоря Сікорського, що сприяють формуванню людського капіталу та розвитку інноваційної діяльності.

На сьогодні заклади вищої освіти відіграють важливу роль у формуванні та розвитку людського капіталу, що є основою для забезпечення економічного порядку, відбудови та сталого розвитку України. Враховуючи сучасні реалії, а саме: економічну нестабільність, яку спричинила криза 2020 року та Російську збройну агресію проти України, розвиток людського капіталу набуває особливого значення. Тому для кращого розуміння важливості даного аспекту варто виділити основні фактори формування людського капіталу.

Тож, людський капітал – це комплекс сформованих і розвинутих унаслідок інвестицій продуктивних характеристик індивідів як економічних суб'єктів. Людський капітал сприяє зростанню продуктивності праці, що забезпечує збільшення доходів свого власника і нарощування

Третяк Мар'яна

КПІ ім. Ігоря Сікорського

mariannatretiak27@gmail.com

Науковий керівник:

Цимбаленко Я. Ю.,

канд. держ. упр., доцент

КПІ ім. Ігоря Сікорського

Ключові слова:

людський капітал, дистанційне навчання, інформаційно-комунікаційні технології, міжнародна співпраця, сталий розвиток

національного доходу. Структурно він складається зі знань, навичок, природних здібностей, стану здоров'я, володіння економічно значущою інформацією, мотивації до праці, мобільності працівника (Звонар, 2017).

Спираючись на вищевказану інформацію стає зрозумілим, що заклади вищої України мають на меті дати студентам відповідні знання, навички, розкрити їх природні здібності для того, щоб в результаті отримати висококваліфікованих студентів. Однак, потрібно враховувати, що в сучасних реаліях підходи до формування людського капіталу дещо відрізняються від того, що було 5-10 років тому. Однією з технологій, що допомагає закладам вищої освіти виконувати поставлені цілі – це дистанційне навчання. Для кращого розуміння, дистанційне навчання – новий засіб реалізації процесу навчання, в основі

«Driving Economic Recovery: Scaling Digital Education Experiences in Higher Education Institutions»

якого використання сучасних інформаційних та телекомунікаційних технологій, які дозволяють навчатися на відстані без особистого контакту між викладачем і студентом. Таке навчання відбувається в середовищі, що дозволяє передавати великі обсяги різної інформації на великій відстані (Шевченко & Муковіз, n.d.).

Тому, врахувавши всі обставини, що впливають на формування людського капіталу, варто зазначити практичні кейси, що зможуть максимально відтворити та схарактеризувати даний процес і яким чином він впливає на відбудову в Україні.

До прикладу студенти Київського політехнічного інституту імені Ігоря Сікорського розробили та вдосконалили такі проекти, а саме: унікальні колінні протези (Національний технічний університет України, 2023); біонічні протези, дрони для дослідження водойм, вдосконалення технологій для розвідувальних БПЛА (Горбік, 2023); створення унікальної методики діагностики слуху (Національний технічний університет України, 2023); створення унікального керамічного фільтра для води (Вечірній Київ, 2023). Також варто вказати на співпрацю з іноземними закладами вищої освіти у дистанційному форматі. Хочемо зазначити такі події: II Міжнародна науково-практична онлайн-конференція «Корпус та дискурс». Участь у конференції взяли викладачі та науковці КПІ, Університету Неймегена (Нідерланди), Університету Хасана II (Марокко), Університету Лусофони (Португалія) та багатьох інших (Національний технічний університет України, 2022); стартування проекту Ukraine Global Faculty метою якого є співпраця українських студентів із

закордонними професорами (Національний технічний університет України, 2022).

Тож, проекти та співпраця із закордонними закладами вищої освіти сприяє тому, що у студентів Київського політехнічного інституту імені Ігоря Сікорського формується людський капітал, розвиток якого впливає на появу інноваційних наукових досліджень, підтримку підприємницької діяльності та ефективну дипломатичну діяльність.

Дана діяльність матиме суттєвий вплив на відбудову України. Оскільки розвиток новітніх технологій у вищевказаних сферах сприятиме відновленню важливих галузей, таких як економіка, медицина, військова справа, тощо. В свою чергу співпраця з міжнародними університетами та участь у глобальних освітніх і наукових проектах дозволить українським науковцям, студентам та їх викладачам, переймати передовий досвід, адаптувати його до українських реалій та застосовувати у процесі відбудови країни. Це посилить міжнародну конкурентоспроможність України та сприятиме створенню нових робочих місць у різних сферах діяльності.

Отже, людський капітал є рушійною силою реконструкції інфраструктури, економічного, технологічного та соціального розвитку. Застосування та розвиток новітніх технологій у навчанні є важливими для отримання вищої освіти та появи висококваліфікованих спеціалістів. Заклади вищої освіти відіграють ключову роль у формуванні людського капіталу, оскільки сприяють формуванню нового покоління лідерів, здатних ефективно управляти процесом відбудови країни.

Список використаних джерел

1. Вечірній Київ. (2023, серпень 14). Київські студенти розробляють фільтр, який очистить воду з болота. Взято з <https://vechirniy.kyiv.ua/news/86945/>
2. Горбік, В. (2023, листопад 17). *Студенти КПІ представили на Web Summit 2023 біонічний протез, дрон для дослідження водойм і технології для розвідувальних БПЛА*. Взято з <https://dev.ua/news/kpi-web-summit-2023>
3. Звонар, В. П. (2017). В. І. М. Дзюбі, А. І. Жуковському, М. Г. Железняку та ін. (Ред.). *Людський капітал*. Енциклопедія Сучасної України. Інститут енциклопедичних досліджень НАН України. Взято з <http://surl.li/asvrmu>

«Driving Economic Recovery: Scaling Digital Education Experiences in Higher Education Institutions»

4. Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». (2022, листопад 19). *Міжнародна науково-практична онлайн-конференція "Корпус та дискурс"*. Взято з <https://kpi.ua/2023-kr1-fl>
5. Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». (2023, липень 14). *КПІшники розробляють унікальний колінний протез*. Взято з <https://kpi.ua/2023-Morgun>
6. Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». (2022, грудень 15). *Стартував проєкт Ukraine Global Faculty*. Взято з <https://kpi.ua/node/19678>
7. Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». (2023, жовтень 24). *Студенти ФЕЛ розробили унікальну методику діагностики слуху*. Взято з <https://kpi.ua/node/20432>
8. Шевченко, І., & Муковіз, О. П. (n.d.). *Проблеми і суперечності у впровадженні дистанційного навчання в освітньому процесі закладів вищої освіти*. Взято з <http://surl.li/vmpmii>